

Table of Contents

ALPHABET (alfabet)	3
NUMBERS (brojevi)	3
Cardinals (glavni brojevi).....	3
Ordinals (redni brojevi)	4
Fractional numbers (deobni brojevi)	5
Repeating numerals (brojevi za ponavljanje)	5
Multiplicatives (brojevi za umnožavanje)	5
Zero (nula).....	5
THE ARTICLE (član)	5
The Indefinite Article (neodređeni član).....	5
The Definite Article (Određeni član)	6
Omission of the article (izostavljanje člana)	7
VERBS (glagoli)	7
Regular and Irregular Verbs (pravilni i nepravilni glagoli).....	7
Auxiliary Verbs (pomoćni).....	8
The Gerund (glagol sa ING nastavkom).....	9
Direct and Indirect Speech (direktan i indirektan govor)	11
THE CONDITIONALS (kondicionali).....	14
The Zero conditional – Nulti kondicional	14
The First conditional – Prvi kondicional	14
The Second conditional – Drugi kondicional.....	15
The Third conditional – Treći kondicional.....	16
PASSIVE VOICE (pasiv).....	16
TENSES (vremena).....	19
Present Simple Tense (sadašnje prosto vreme).....	19
Present Continuous Tense (sadašnje trajno vreme)	21
Present Perfect Simple Tense (složeno sadašnje vreme)	23
Present Perfect Continuous Tense (nesvršeni perfekt)	24
Past Simple Tense (prošlo svršeno vreme)	26
Past Continuous Tense.....	29
Past Perfect Tense (pluskvamperfekat - davno prošlo vreme).....	31
Past Perfect Continuous Tense (nesvršeni pluskvamperfekat)	32
Future Continuous Tense (buduće trajno vreme).....	33
Future Perfect Tense (složeno buduće vreme).....	34

Future Perfect Continuous (predbudoće trajno vreme)	35
NOUNS (imenice)	36
Gender of Nouns (rod imenica)	36
Plural of Nouns (množine imenica).....	38
CASES (padeži).....	41
ADJECTIVES (pridevi).....	43
Possessive Adjectives (prisvojni pridevi).....	43
Comparisons of Adjectives (poređenje prideva).....	44
PREPOSITIONS (predlozi)	45
ADVERBS (prilozi)	47
PRONOUNS (zamenice).....	48
Subject Pronouns (subjekatske zamenice)	49
Object pronouns (objekatske zamenice)	49
Reflexive pronouns (povratne zamenice)	50
Possessive pronouns (prisvojne zamenice).....	50
CONJUNCTIONS (veznici)	51
INTERJECTIONS (uzvici)	53

ALPHABET (alfabet)

A, a (ej:)	N, n (en)
B, b (bi:)	O, o (o:)
C, c (si:)	P, p (pi:)
D, d (di:)	Q, q (kju:)
E, e (i:)	R, r (ar:)
F, f (ef)	S, s (es:)
G, g (dži:)	T, t (ti:)
H, h (ejč)	U, u (ju:)
I, i (aj)	V, v (vi:)
J, j (džej)	W, w (dabl ju)
K, k (kej)	X, x (eks)
L, l (el)	Y, y (vaj)
M, m (em)	Z, z (zi)

NUMBERS (brojevi)

Cardinals (glavni brojevi)

1 one	19 nineteen
2 two	20 twenty
3 three	21 twenty one, etc.
4 four	30 thirty
5 five	40 forty
6 six	50 fifty
7 seven	60 sixty
8 eight	70 seventy
9 nine	80 eighty
10 ten	90 ninety
11 eleven	100 a hundred
12 twelve	101 a hundred and one, etc.
13 thirteen	200 two hundred, etc.

14 fourteen 1000 a thousand, etc.

15 fifteen 2000 two thousand, etc.

16 sixteen 1.000.000 a million, etc.

17 seventeen 2.000.000 two million, etc.

18 eighteen

Reči **hundred i thousand posle kojih dolazi manji broj od sto**, vezuju se veznikom **"and"**:

328 - three hundred and twenty eight

3.020 - three thousand and twenty

Hundred i thousand dobijaju **"s"** u množini kada se javljaju kao **imenice**:

hundreds of men, thousands of insects

"One" ima množinu koja glasi **"ones"** i upotrebljava se kao **imenica**, najčešće da bi se izbeglo ponavljanje imenice u rečenici:

Black gloves are stronger than white ones.

Ordinals (redni brojevi)

Prva tri redna broja se tvore nepravilno: first (prvi), second (drugi) i third (treći). **Svi ostali redni brojevi prave se dodavanjem nastavka "th"** na glavne brojeve: seventh (sedmi), tenth (deseti), sixteenth (šesnaesti), ninetieth (devedeseti), thousandth (hiljaditi) etc.

Slova "ve" kod five **postaju slovo "f"** kod fifth (peti), fifteenth (petnaesti) i fiftieth (pedeseti). Isto tako kod twelve se menja u twelfth.

Nine u rednom broju **gubi krajnje "-e"**: nine - ninth.

Kod desetica krajnje "y" mijenja se u "ie" pred nastavkom "th": thirtieth (trideseti).

Kod sastavljenih reči nastavak dobijaju samo jedinice: twenty-fourth (dvadeset četvrti).

Redni brojevi se upotrebljavaju umesto glavnih za označavanje:

- datuma meseca: the nineteenth of May
- rodoslovlje vladara: Henry the Sixth
- poglavlja u knjizi: chapter the tenth
- posle reči every, kao što su izrazi: every third day

Imenilac u razlomcima ima redni broj: $4/5$ – four **fifths**; $3/10$ – three **tenths**

Izuzetak je jedino kod $1/2$ – one half i $1/4$ – one quarter ili samo quarter

Redni brojevi dobijaju i određeni član "the": the first class

Fractional numbers (deobni brojevi)

Izuzev broja half (pola) svi deobni brojevi jednaki su sa rednim brojevima. U množini dobijaju nastavak "s": four sevenths.

Iza half dolazi "a" ispred imenice: half a loaf (pola hleba). Posle broja, izraza i po (i polovina) prevodi se sa "and a half": two leagues and a half (dve i po milje).

Repeating numerals (brojevi za ponavljanje)

Brojevi za ponavljanje prave se **pomoću reči "times"**: four times (četiri puta).

Izuzetak: once (jedan put), twice (dva puta), thrice (tri puta) zadržali su se još u poeziji, inače su zastareli.

Multiplicatives (brojevi za umnožavanje)

Brojevi za umnožavanje prave se **dodavanjem nastavka "fold"** na glavne brojeve: fourfold (četverostruk).

Izuzetak je broj "twofold" koji se može izraziti još rečju double (dvostruk)

Zero (nula)

Nula se u engleskom jeziku kaže **naught** ili **zero**.

U telefonskim brojevima nula se izgovara kao glas "o" (ou):

THE ARTICLE (član)

U Engleskom jeziku postoje neodređeni i određeni član.

The Indefinite Article (neodređeni član)

A – koristi se ispred reči koje počinju suglasnikom (a book) ili samoglasnikom koji se izgovara kao suglasnik (a European).

AN – koristi se ispred reči koje počinju samoglasnikom (an apple) ili suglasnikom koji se ne izgovara (an honest man).

Upotreba neodređenih članova:

- Kada nešto prvi put pominjemo, uz imenice koje nisu poznate govorniku i slušaocu : I saw a boy in the street.
- Kada se označava nečija profesija, hobi, veroispovest, nacionalnost: She is an architect.
- Kao generični član, da označi celu vrstu: A lion is a cat.
- Može da se pojavi ispred vlastitog imena u značenju neki ili jedan.
- Koristimo ga u nepravoj apoziciji: Rome, a capital of Italy, a huge city.
- Ispred određenih fraza: what, such, many, quite, half: What a shame!
- Označava mere: I work ten hours a day.
- Sa brojevima 100, 1 000, 1 000 000: There were over a hundred people at the wedding.

The Definite Article (Određeni član)

THE – ispred reči koje počinju samoglasnikom izgovara se „di“, ispred reči koje počinju suglasnikom „d“. Kao što mu samo ime kaže, stoji uz određenu imenicu, odnosno onu koja je poznata i govorniku i slušaocu. Postoji i u množini i u jednini.

Upotreba određenog člana:

- Kada smo imenicu već pomenuli: A man and a woman walked into the room. The man was wearing sunglasses.
- Kada imenicu pominjemo prvi put, ali oba sagovornika znaju o čemu se radi: Give me the book; Open the door.
- Kada imenicu pominjemo prvi put, ali je određena frazom (predloškom, priloškom, infinitivnom, participativnom) ili rečenicom: The book on the table; The boy sing the song; The roof of the house...
- Za nešto što je jedino na svetu: the Sun, the Moon, the world
- Ispred strana sveta, ako nisu priloški upotrebljene: I live in the north in the country.
- Uz imena reka i mora: the Danube, the Atlantic.
- Uz imena planinskih venaca: the Alps
- Ispred imena pustinja : the Sahara
- Ispred imena grupa ostrva: the Bahamas
- Ispred imena geografskih oblasti: the middle East, the far East
- Ispred imena zvaničnih naziva država, federacija i države čiji je naziv u množini: The United Kingdom, the Usa, the Netherlands
- Ispred imena institucija: the National Museum, the Hyatt. Izuzeci su : Windzord castle, Backingham Palace.
- Ispred naziva novina i časopisa koji u sebi imaju zajedničku imenicu: the Times, the Daily Mirror
- Ispred naziva jezika (ukoliko imaju language u svom sklopu): I study the English language.
- Ispred naziva muzičkih instrumenata: He plays the piano.
- Uz imena porodica (da se označe svi članovi jedne porodice): The Browns live in this street.
- Uz prideve da označe imenicu u množini: The riches live...
- Uz redni broj: the second
- Uz superlativ: the best, the most interesting
- Uz superlativ imenički upotrebljen: This is the best i can do.
- Uz komparativ u idiomatskim izrazima: The sooner the better.
- Uz vlastito ime uz značenje „baš taj“: It was the mister Brown from the second..
- U pravoj apoziciji: Rome, the capital of Italy, is a huge city.
- Uz nazive brodova, vozova i aviona: the Titanic
- Uz delove dana: in the morning, in the afternoon
- Uz deo tela ako se nalazi u priloškoj fazi: Somebody hit me in the head.

Omission of the article (izostavljanje člana)

- Ispred gradivnih i apstraktnih imenica ako nisu konkretno upotrebljene: We had awful weather on holiday.
  - Ispred naziva kontinenta i država (izuzetak: the Sudan)
  - Ispred naziva gradova (izuzetak: the Hague)
  - Ispred naziva ulica i parkova (izuzetak : the High street)
  - Ispred naziva jezera, osim ako nemaju predlog of: the lake of Palić but lake Palić
  - Ispred naziva planina: They are going to climb Mount Everest.
  - Sportovi nemaju član: Do you play football?
  - Uz obroke ne ide član: I have breakfast at 7 o'clock
  - Uz konkretne momente u danu: at midnight
  - Ako imenice pokazuju način na koji smo nešto uradili: I travelled by train
  - Ispred naziva bolesti: I've got flu and Sue's got indigestion.
  - Ispred izraza: In face of danger; To shake hands; In case of; In love; Out of doors; From cover to cover; Day by day; Beyond reach of; To/at/from school/university/college; At home; Go home; In/to class; To/in/into from church; To/in/into/out of prison/hospital/bed; To/at/from work; For/at/to breakfast/lunch/diner; By car/bus/bicycle/plane/train/tube/boat; On foot; By accident/chance.
-

VERBS (glagoli)

Glagol u engleskom jeziku ima **četiri morfološka oblika** (načini formiranja reči).

1. **The present (sadašnje vreme)** je osnovni oblik glagola koji tražimo u rečniku: be, close, love, go...
2. **The past** je prošli oblik glagola koji objašnjava da se radnja dogodila u prošlosti, to je prost glagolski oblik koji stoji sa imenicom ili zamenicom i tako označava predmet iskaza: I was, I closed, I loved, I went...
3. **The present participle (sadašnji particip)** se završava na nastavak –ing, i podrazumeva trajnost radnje ili stanja: being, closing, loving, going...
4. **The past participle (prošli particip)** je oblik glagola koji se najčešće završava sa –d ili –ed ili ima svoj oblik i podrazumeva da se nešto odigralo: been, closed, loved, gone...

Regular and Irregular Verbs (pravilni i nepravilni glagoli)

Engleski, kao i mnogi germanski jezici, sadrži pravilne i nepravilne glagole. Svaki nepravilni glagol se uči napamet. U zavisnosti od pravilnosti glagoli se dele na četiri grupe: pravilni, nepravilni, glagoli koji imaju više oblika i nepotpuni glagoli.

Pravilni glagoli grade prošlo vreme i prošli particip tako što se im dodaje nastavak –d ili –ed, kao što je open, opened, opening, opened.

Nepravilni glagoli imaju sopstvene oblike za prošlo vreme i prošli particip kao što je drink, drank, drinking, drunk.

100 Irregular Verbs List

abide	abode	abode
arise	arose	arisen
awake	awoke	awoken
be	was/were	been
bear	bore	born
beat	beat	beaten
become	became	become
befall	befell	befallen
beget	begot	begotten
begin	began	begun
bespeak	bespoke	bespoken
bestride	bestrode	bestriden
bet	bet	bet
bid	bade/bid	bidden/bid
bind	bound	bound
bite	bit	bitten
bleed	bled	bled
blow	blew	blown
break	broke	broken
breed	bred	bred
bring	brought	brought
broadcast	broadcast	broadcast
build	built	built
burn	burnt	burnt
burst	burst	burst

buy	bought	bought
can	could	
cast	cast	cast
cut	cut	cut
deal	dealt	dealt
draw	drew	drawn
dream	dreamt	dreamt
drink	drank	drunk
drive	drove	driven
dwell	dwelt	dwelt
eat	ate	eaten
interweave	interwove	interwoven
fall	fell	fallen
feed	fed	fed
feel	felt	felt
fight	fought	fought
find	found	found
flee	fled	fled
fling	flung	flung
fly	flew	flown
forbid	forbad(e)	forbidden
forecast	forecast	forecast
forget	forgot	forgotten
forgive	forgave	forgiven
forsake	forsook	forsaken

grammarsimple.com

Glagoli sa više oblika formiraju prošlo vreme i prošli particip na dva ili više načina, dakle mogu biti **pravilni i nepravilni** u isto vreme, kao što je thrive, thrived ili throve, thrived ili thriven.

Nepotpuni glagoli nemaju participe i imaju samo nekoliko načina ili vremena kao što su beware, ought, quoth.

Auxiliary Verbs (pomoćni)

Pomoćni glagoli u engleskom jeziku su **be, do i have**, a oni se takođe mogu koristiti i kao samostalni glagoli. Will i shall se koriste da izraze buduće vreme.

U svakom od sledećih primera ovi pomoćni glagoli imaju funkciju prostog predikata (nema dodatnih glagola koji menjaju njihovo osnovno značenje):

Tamara is a teacher. (Tamara je učiteljica.)

The bowls are in the cupboard. (Činije su u kredencu.)

James does this kind of thing frequently. (Džon to čini često.)

My roommates and I do the laundry every week. (Moji cimeri i ja peremo veš svake nedelje.)

I can't complete my task because he still has my notes. (Ne mogu da završim moj zadatak jer su kod njega još uvek moje beleške.)

They have several kinds chocolate in the store. (Oni imaju nekoliko vrsta čokolade u radnji.)

Drugi glagoli koji se takođe **smatraju pomoćnim su can, could, may, might, must, ought, should, i would**. Ovi glagoli se nazivaju modalni glagoli i izražavaju potrebu, obavezu ili mogućnost:

Tom decided that Ana could take several days off.

The girl told her parents that she would finish everything if they gave her money.

John told Maria that she ought to have the car fixed.

The boss told his workers that they might get new uniforms.

According to the instructions, we must keep this cream in a cool and dry place.

Pomoćni i glavni glagol ne stoje uvek jedan pored drugoga. Između njih se mogu naći odrečne rečice i prilozici:

They have not changed the figures on time. (Nisu promenili cifre na vreme.)

The problem was never discovered. (Problem nikad nije otkriven.)

He has recently decided that all workers should do those reports. (On je skoro odlučio da svi radnici treba da urade te izveštaje.)

Will you walk the dog tomorrow? (Hoćeš li prošetati psa sutra?)

My friend was rapidly and gracefully dancing about the stage. (Moj prijatelj je brzo i graciozno igrao po pozornici.)

Pasiv

Pomoćni glagol be se koristi sa prošlim participom (treća kolona) da bi se formirao pasiv. Npr. rečenica „the door was closed“ govori da je neko ili nešto zatvorio prozor, a nije se naglasilo ko je to ili šta je to učinilo. Pasiv je nekad dvosmislen, zato što su mnogi prošli participi takođe i jedan oblik prideva. Npr: „at 9:15 PM, the door was closed“ može biti pasiv i značiti „u 21:15 neko je zatvorio vrata“, ili rečenica koja nije pasiv i znači „u 21:15, vrata nisu bila otvorena“ (možda su zatvorena ranije). Zbog ove dvosmislenosti glagol get se koristi kolokvijalno umesto be kada se formira pasiv.

Trajni (progressive) aspekt

Pomoćni glagol be se koristi sa sadašnjim participom za formiranje trajnog aspekta. Rečenica „I am driving my car“ opisuje šta govornik radi u samom trenutku govora, dok je rečenica „I drive my car“ činjenica i odnosi se na širi vremenski period.

Svršeni (perfect) aspekt

Pomoćni glagol be se koristi sa prošlim participom da bi se formirao svršeni aspekt. Na primer, rečenica „Marina has fallen in love“ se razlikuje od „Marina fell in love“ jer prethodna podrazumeva povezanost sa sadašnnošću (moguće je da je Marina još uvek zaljubljena), dok u drugoj to nije slučaj.

The Gerund (glagol sa ING nastavkom)

Gerund je glagolski oblik koji ima osobine glagola i imenice.

Glagolske osobine gerunda su:

~ iza njega može stajati prilog:

He is fond of walking quickly. (on voli brzo hodati);

~ iza njega može stajati objekt:

I don't like reading books. (ne volim čitati knjige);

~ može stajati u raznim vremenima, imamo:

gerund sadašnji (surfing), gerund prošli (having read), a kod prijelaznih glagola postoje i pasivni oblici gerunda: sadašnji (being taught) i prošli (having been taught).

Imeničke osobine gerunda su:

~ pred njim može stajati predlog:

She's good at painting. (ona dobro slika);

~ pred njim može stajati atribut:

His being nervous is due to his illness. (njegova nervoza je posledica njegove bolesti);

~ pred njim može stajati genitiv:

John's being lazy makes me nervous. (Johnova lenjost me čini nervoznim).

Iako izgleda kao glagol, gerund ima istu funkciju kao imenica, i koristi se:

~ kao subjekat rečenice:

Eating people is wrong. (jedenje ljudi je pogrešno);

Flying is dangerous. (letenje je opasno);

~ kao atribut glagola "to be":

One of his duties is attending meetings. (jedna od njegovih dužnosti je prisustvovanje sastancima);

One of life's pleasures is having breakfast in bed. (jedna od životnih ugodnosti je doručkovanje u krevetu);

~ posle predloga. Ako posle predloga treba doći glagol moramo koristiti gerund:

She is good at painting. (ona dobro slika);

Can you sneeze without opening your mouth? (možeš li kinuti a da ne otvoriš usta);

~ iza frazalnih glagola koji su stvoreni po principu "glagol + predlog/prilog":

(to look forward, to give up, to be for/against, to take to, to put off, to keep on):

She always puts off going to dentist. (ona uvek odlaže odlazak zubaru);

When you are going to give up smoking? (kada ćeš prestati pušiti);

~ u složenim imenicama: a driving lesson, a swimming pool, bird-watching, train-spotting;

posle izraza: can't help, can't stand, it's no use/good, do you mind, would you mind i

prideva "worth" i "busy".

It's no use trying to escape. (nema koristi pokušavati pobeći)

I can't stand being stuck in traffic jams. (ne mogu podneti kad se zaglavim u saobraćaju)

This site is worth visiting. (ovu stranicu vredi posetiti)

Direct and Indirect Speech (direktan i indirektan govor)

Indirektni govor (Reported speech) nam je potreban kada preporučavamo tuđe reči, tj. prenosimo šta je neko rekao.

Za ovakav govor nam je potrebno **slaganje vremena**, koje nije teško ako pratimo obrazac.

Ono što je jako bitno je **ne tražiti paralelu u srpskom**, jer je nećemo naći, pošto u srpskom ne postoji slaganje vremena.

Počnimo od potvrdnih rečenica u indirektnom govoru (**Statements in Reported Speech**)

Primer u srpskom:

Direktni govor – Ana **kaže**: Ja **živim** u zgradi. / Ana **je rekla**: Ja **živim** u zgradi.

Indirektni govor – Ana **kaže da ona živi** u zgradi. / Ana **je rekla da ona živi** u zgradi.

Dakle, bez obzira na vreme uvodnog glagola (**reporting verb**), u srpskom će ostatak rečenice biti u istom vremenu, tj. ne menja se vreme u direktnom i indirektnom govoru.

Tu dolazimo do onog što je bitno za engleski jezik, jer je potrebno obratiti pažnju na slaganje vremena.

Primer u engleskom:

Direct speech – "I **live** in a building."

Reported speech- **1. She says she lives** in a building.

1. She **said she lived** in a building.

- Ako je uvodni glagol (**reporting verb**) kao što su **say** ili **tell** i sl. u prezentu, ništa se neće menjati, dakle glavni glagol ostaje u istom vremenu. (slučaj)
- Međutim, ako je uvodni glagol (**reporting verb**) u prošlom vremenu, onda se i glavni glagol pomera jedno vreme unazad. (slučaj)

Dakle, ako kažemo:

She said / told me na početku rečenice, u indirektnom govoru menjamo vreme glavnog glagola po sledećem obrascu:

Present Simple: I have a dog. → Past Simple: She said (that) she had a dog.

Present Continuous: I am learning English. → Past Continuous: She said she was learning English.

Past Simple: I bought a flat. → Past Perfect: She said she had bought a flat.

Present Perfect: I have been to London. → Past Perfect: She said she had been to London.

Future I: I will travel abroad. → Conditional I: She said she would travel abroad.

Ukoliko se pridržavamo ovog obrasca, jako brzo ćemo se navići da pravilno preporučavamo tuđe reči.

Kada se koristi indirektni govor, moramo obratiti pažnju na vremenske odrednice koje su podložne promeni.

here	there
today	that day
tomorrow	the next day/the following day
this	that
these	those
now	then
yesterday	the day before
last week	the week before

Pitanja u indirektnom govoru

Primer 1

Direct speech – “ *Do you work?* ” – „Da li radiš?”

Indirect speech – *She asked me if I worked.* – Pitala me je da li radim.

Primer 2

Direct speech – “ *Where do you work?* ” – „ Gde radiš?”

Indirect speech- *She asked me where I worked.* – Pitala me je gde radim.

Kada govorimo o pitanjima u indirektnom govoru, treba razlikovati dva tipa pitanja: **bez upitne reči** (Primer 1.) i **sa upitom reči** (Primer 2.).

U oba tipa poštujemo i pratimo obrazac opšteg vraćanja vremena unazad. (Tabela 1.) Ono što se razlikuje je činjenica da ne postavljamo pitanje u indirektnom govoru, pošto nam rečenica već počine upitnim glagolom, npr. She asked me, she wanted to know...). Umesto da postavljamo pitanje, treba da napravimo potvrdnu rečenicu.

To znači da ako imamo direktno pitanje

- „**Do you speak English?**”

Nećemo reći – She asked me did you speak English,
već

- She asked me **if I spoke** English.

Sada se verovatno pitate zašto se pojavljuje **IF** kada ga nije bilo u direktnoj rečenici.

If se upotrebljava u slučajevima kada nema upitne reči, pa moramo da povežemo prvi i drugi deo indirektno rečenice sa **da li**, tj. sa **if** ili **whether**.

Direktno pitanje

”**Do you use social networks?**”

Indirektno pitanje bi bilo

She asked me **if I used social networks**.

IF ili **Whether?**

Dakle, načelno možete koristiti ili **IF** ili **Whether**, oba znače **da li**. Međutim, postoji izvesna razlika.

- Ako imamo samo jednu opciju, jedan uslov koji treba ispuniti, koristimo **if**.

Primer:

They asked me **if** I had a sister.

- Ako imamo dve ili više mogućnosti, pravilnije je upotrebiti **whether**.

Primer:

They asked me **whether** I had a sister or a brother.

Obično se **whether** meša sa **weather** (vreme) na šta treba obratiti pažnju.

Pitanja sa upitnom reči

Kod pitanja sa upitnom reči i dalje se držimo vraćanja jednog vremena unazad (Tabela 1.), menjamo vremenske odrednice (Tabela 2.), lične zamenice i koristimo upitnu reč iz direktnog pitanja, što znači da nam ne treba **if/ whether**.

Primer :

Direct speech- "Where are you going tomorrow?"

Indirect speech- She asked me **where I was going the following day.**

Pošto ne pravimo pitanje, **nećemo stavljati znak pitanja.**

Dakle, da ne bismo stalno citirali druge i koristili samo sadašnje vreme u engleskom, uz malo vežbe i pridržavanje ovih pravila vezanih za indirektni govor i slaganje vremena, zvućaćemo kao pravi Englezi.

THE CONDITIONALS (kondicionali)

The Zero conditional – Nulti kondicional

Kada koristimo Nulti kondicional?

Koristimo ga kada god želimo da izrazimo neku činjenicu.

Na primer, svi znamo da voda ključa ako dostigne 100 stepeni. Zato bi na engleskom rečenica:

"Ako voda dostigne 100 stepeni, ona ključa" zvućala ovako:

*"If the water **reaches** 100 degrees, it **boils**."*

Dakle, nulti kondicional koristimo kada izražavamo nešto što je očigledno istinito.

"Ako se posečeš, krvariš."

*"If you **cut** yourself, you **bleed**."*

"Ako staviš vodu na -20 stepeni, ona se zaledi."

"If you put water on minus 20 degrees, it freezes."

"Ako je zub pokvaren, on boli."

"If the tooth is broken, it hurts."

Kako se gradi Nulti kondicional?

Građenje nultog kondicionala možemo da zapamtimo po tome što nema nikakve (nulte) razlike u vremenima koja se koriste u prvom i drugom delu rečenice.

Primer:

"Ako dostigne 100 stepeni, voda ključa."

*"If it **REACHES** (present simple) 100 degrees, the water **BOILS** (present simple ponovo)."*

U oba dela rečenice upotrebili smo present simple tense, odnosno prosto sadašnje vreme. Zato je i građenje ovog kondicionala jako prosto.

The First conditional – Prvi kondicional

Kada se koristi Prvi kondicional?

Prvi kondicional koristimo kada nešto što uradimo **sada** ima rezultata u budućnosti.

Ako vam neko kaže:

"Ako učiš, položićeš ispit", na engleskom bi vam to rekao koristeći prvi kondicional:

"If you study, you will pass the exam."

Ukoliko vam neko želi reći:

“Ako budeš jeo mnogo, ugojićeš se”, upotrebiće prvi kondicional i reći:

“If you eat too much, you will gain weight.”

“Ako budeš štedeo, kupićeš kola sledeće godine.”

“If you save money, you will buy a car next year.”

“Ako budeš pio mnogo vode, smršaćeš.”

“If you drink much water, you will lose weight.”

Možemo brzo primetiti da se prvi kondicional jako često koristi a da građenje nije uopšte teško. Zato ne treba da bežimo od njega, već da iskoristimo to što smo ga lako naučili i da ga stoga često primenjujemo.

Kako se gradi Prvi kondicional?

Prvi kondicional gradimo tako što u delu rečenice gde se nalazi **IF** koristimo **present simple**, odnosno prosto sadašnje vreme (if you STUDY – ako UČIŠ), a u drugom delu rečenice **WILL + INFINITIVE** (položićeš ispit – you WILL PASS the exam). To je lako zapamtiti, jer nam je prvi deo, IF deo, nešto što radimo u sadašnjosti, pa zato koristimo present simple. U drugom delu rečenice izražavamo kakav će efekat naš postupak imati u budućnosti, pa koristimo **WILL + INFINITIVE**.

The Second conditional – Drugi kondicional

Kada koristimo drugi kondicional?

Drugi kondicional koristimo kad god želimo nešto **hipotetički** (pod pretpostavkom, navodno) da izrazimo. Stalno čujemo kako neko kaže:

“Kad bih bio milioner, kupio bih ta kola”

“If I were millionaire, I would buy that car.”

Ali ta osoba nije milioner, tako da može samo **hipotetički** da govori o tome.

“Da imam novca, otišla bih u London.”

“If I had money, I would go to London.”

“Kad bih bio pevač, snimio bih mnogo CD-ova.”

“If I were a singer, I would record a lot of CDs.”

“Da trčim brzo, išao bih na Olimpijadu.”

“If I ran fast, I would go to the Olympics.”

Kako se gradi drugi kondicional?

Drugi kondicional gradimo tako što u delu rečenice gde je **IF** koristimo **past simple tense**, odnosno prosto prošlo vreme (Kad bih bila princeza – If I WERE a princess). Koristimo past simple jer govorimo o nekom **zamišljenom** vremenu. Zato ne koristimo present simple, jer to bi označavalo neku realnost. U drugom delu rečenice koristimo **WOULD + INFINITIVE** (nosila bih najlepše haljine – I WOULD WEAR the most beautiful dresses).

The Third conditional – Treći kondicional

Kada koristimo treći kondicional?

Kada koristimo treći kondicional, znači da govorimo samo o **prošlosti**.

Sadašnjost i budućnost nas ni najmanje ne zanimaju. Ako želite da kažete

“Da sam brže vozio, stigao bih na vreme u Grčku.”, rekli biste

“If I had driven faster, I would have arrived in Greece on time.”

“Da sam kupila karte, išla bih na Stingov koncert prošlog leta.”

“If I had bought the tickets, I would have gone to Sting’s concert last summer.”

“Da sam uštedela novac, išla bih u Grčku prošlog leta.”

“If I had saved some money, I would have gone to Greece last summer.”

“Da sam više učila, upisala bih pravni fakultet prošle godine.”

“If I had studied more, I would have enrolled in the law school last year.”

Kako se gradi treći kondicional?

Budući da trećim kondicionalom govorimo samo o prošlom vremenu, gradimo ga korišćenjem tih vremena.

U delu rečenice gde je **IF** koristimo **HAD + PAST PARTICIPLE** tj. ako je **pravilan** glagol dodajemo nastavak **-ed**, a ako je **nepravilan**, koristimo **treću kolonu iz liste nepravilnih glagola** (da sam kupila – IF I HAD BOUGHT), a u drugom delu koristimo **WOULD + HAVE + PAST PARTICIPLE** (išla bih na koncert – WOULD HAVE GONE). S obzirom da i u ovom slučaju govorimo o hipotetičkim tj. zamišljenim situacijama, i vreme mora biti takvo. Iz tog razloga ovde ne koristimo Past Simple, već **Past Perfect** (had + past participle).

Još jedna napomena za kraj.

Red rečenica u kondicionalima može se menjati.

Možete započeti sa If rečenicom, a možete je staviti i na drugo mesto. Kao i u srpskom jeziku.

Uzmimo primer:

“Da trčim brzo, išao bih na Olimpijadu.” Možemo reći i:

“Išao bih na Olimpijadu da trčim brzo.”

Isto važi i za engleski jezik:

“If I ran fast, I would go to the Olympics.” Odnosno:

“I would go to the Olympics, if I ran fast.”

PASSIVE VOICE (pasiv)

Kako se gradi pasiv u engleskom jeziku?

Pasiv se gradi od glagola to be (u vremenu u kom je glavni glagol u aktivnoj rečenici) i participa prošlog (past participle) glavnog glagola. Subjekt aktivne rečenice postaje agens (vršilac radnje) u pasivnoj, i često se izostavlja. Ukoliko se ne izostavlja, uvodi se predlogom by, i najčešće se nalazi na kraju pasivne rečenice.

aktiv: My grandfather planted this tree.

pasiv: This tree was planted by my grandfather.

	aktiv	pasiv
Present Simple	<i>He delivers the letters.</i>	<i>The letters are delivered.</i>
Present Continuous	<i>He is delivering the letters.</i>	<i>The letters are being delivered.</i>
Present Perfect	<i>He has delivered the letters.</i>	<i>The letters have been delivered.</i>
Past Simple	<i>He delivered the letters.</i>	<i>The letters were delivered.</i>
Past Continuous	<i>He was delivering the letters.</i>	<i>The letters were being delivered.</i>
Past Perfect	<i>He had delivered the letters.</i>	<i>The letters had been delivered.</i>
Future Simple	<i>He will deliver the letters.</i>	<i>The letters will be delivered.</i>
BE GOING TO	<i>He is going to deliver the letters.</i>	<i>The letters are going to be delivered.</i>
Modals	<i>He can deliver the letters.</i>	<i>The letters can be delivered.</i>
Infinitive	<i>He has to deliver the letters.</i>	<i>The letters have to be delivered.</i>

Kada se pasiv upotrebljava?

Pasiv se upotrebljava:

1. kada je vršilac radnje nepoznat, nevažan ili očigledan iz konteksta:

Jane was shot. (Ne zna se ko ju je upucao.)

This church was built in 1815. (Vršilac radnje nije bitan.)

He has been arrested. (Vršilac radnje je očigledan.)

2. u cilju ljubaznijeg ili formalnijeg izražavanja:

The car hasn't been cleaned. (Ljubaznije)

(You haven't cleaned the car. – manje ljubazno)

3. kada je radnja bitnija nego vršilac radnje, npr., u slučaju procesa, uputstava, događaja, izveštaja, naslova, novinskih članaka, i reklama:

30 people were killed in the earthquake.

4. kada se stavlja akcenat na vršioca radnje:

The new library will be opened by the Queen.

Vršilac radnje

Kada želimo da kažemo ko je vršilac radnje, koristimo predlog *by* i ime (*by Peter*), imenicu (*by the teacher*) ili zamenicu u objekatskom obliku (*by him*) na kraju rečenice. Vršilac radnje se spominje samo ukoliko je bitan za dati kontekst:

Our house was designed by a famous architect.

Vršilac radnje se izostavlja:

1. ukoliko je nepoznat

Our car was stolen last night. (Ne znamo ko ga je ukrao.)

2. ukoliko nas ne zanima ko je vršilac radnje ili isti nije bitan

He has been taken to hospital. (Ono što je bitno jeste sam događaj.)

3. ukoliko se može zaključiti iz konteksta ko je vršilac radnje

The murderer was arrested last night. (Nije potrebno napomenuti da je uhapšen od strane policije.)

4. ukoliko je subjekat aktivne rečenice **somebody, people, they, you, itd.**

Someone broke the window. → *The window was broken.*

Iz aktiva u pasiv

Promena rečenice iz aktiva u pasiv:

- objekat aktivne rečenice postaje subjekat pasivne

Agatha Christie wrote this book. → *This book was written by Agatha Christie.*

- glagol prelazi iz aktivnog oblika u pasivni, dok glagolsko vreme ostaje nepromenjeno
- subjekat aktivne rečenice postaje agens (vršilac radnje) u pasivnoj. Stavljamo ga na kraj rečenice, uz predlog *by*.

By ili with?

Predlog *by* upotrebljavamo uz vršioca radnje:

The door was opened by Mr Black. (*Mr Black* = vršilac radnje)

Predlog *with* upotrebljavamo uz instrument, predmet ili materijal koji se koristi u okviru određene radnje:

The door was opened with a key. (*a key* = predmet koji je upotrebljen)

The omelette was made with eggs, cheese and peppers. (*eggs, cheese and peppers* = materijal koji je upotrebljen)

Glagoli sa dva objekta

Ukoliko glagol koji se javlja u rečenici ima dva objekta (npr., *give somebody something*), aktivnu rečenicu možemo promeniti u pasivnu na jedan od sledeća dva načina:

- nepravi (indirektni) objekat postaje subjekat pasivne rečenice
- pravi (direktni) objekat postaje subjekat pasivne rečenice

*Rick gave **me** (nepravi objekat) **this book** (pravi objekat).*

1. *I was given this book by Rick.*
2. *This book was given to me by Rick.*

Neki od glagola koji imaju dva objekta: *give, tell, send, show, bring, write, offer, pay*, itd.

Ukoliko se nepravi objekat nalazi posle glagola u pasivnoj rečenici, ispred tog objekta stoji predlog *to*.

*The e-mail was sent **to Richard**.*

Ukoliko je nepravi objekat aktivne rečenice lična zamenica u objekatskom obliku, prilikom transformacije aktivne rečenice u pasivnu ova zamenicu prelazi u svoj subjektanski oblik.

*John gave **her** the flowers. → **She** was given the flowers.*

TENSES (vremena)

Present Simple Tense (sadašnje prosto vreme)

Sadašnje vreme svih glagola obrazuje se tako da se uz glagolska vremena uvek stavljaju lične zamenice. Jedino se treće lice jednine prezenta razlikuje od ostalih lica, jer dobija nastavak "-s" ili "-es", osim glagola:

to be - biti, to have - imati, can, may - moći, must - morati, ought - trebati.

Nastavak "-s" za sadašnje vreme izgovara se kao "s" ako dolazi iza bezvučnog suglasnika, ili "z" ako dolazi iza zvučnog suglasnika ili samoglasnika:

he speaks (hi spi:ks), he reads (hi ri:dz).

Glagoli koji se završavaju na s, x, z, sh i ch obrazuju treće lice nastavkom jednine

nastavkom "-es":

he dresses, he teaches.

Glagoli koji se u infinitivu završavaju na "-y", kad pred tim "y" stoji suglasnik, menjaju "y" u "i", u

trećem licu jednine:

to cry (he cries), to try (to tries).

Odrični oblik sadašnjeg vremena pravi se tako što se uzme sadašnje vreme pomoćnog glagola "to do", pa se zatim doda negacija "not" i infinitiv glagola koji se menja, bez predloga "to":

I write (ja pišem) - I do not write, I don't write

Upitni oblik sadašnjeg vremena pravi se tako pravi se tako što se uzme sadašnje vreme pomoćnog glagola "to do" u inverziji i infinitiv glagola koji se mijenja, bez prijedloga "to".

You write (ti pišeš) - Do you write? (pišeš li?)

Sadašnje prosto vreme se upotrebljava:

- da označi radnju čije trajanje nije određeno: I write (ja pišem), I work (ja radim);
- da potvrdi jednu poznatu istinu: fish live in water (ribe žive u vodi);
- da označi radnju koja se vrši po navici: I always rise early (ja uvek ustajem rano);
- da označi radnju koja se ponavlja: I have an English lesson three times a week (imam čas engleskog tri puta sedmično).

to call - zvati

I call	I do not call	do I call?
you call	you do not call	do you call?
he, she, it calls	he, she, it does not call	does, he ,she, it call?
we call	we do not call	do we call?
you call	you do not call	do you call?
they call	they do not call	do they call?

čula (percepcija)

feel*, hear, see*, smell, taste

mišljenje

assume, feel, consider, doubt, feel (misliti), find (misliti), suppose, think*

mentalna stanja

forget, imagine, know, mean, notice, recognise, remember, understand

emocije/želje

envy, fear, dislike, hate, hope, like, love, mind, prefer, regret, want, wish

merenja

contain, cost, hold, measure, weigh

ostali

look (biti sličan), seem, be (u većini slučajeva), have (kada znači posedovati)

- glagoli čula (feel, see, hear, taste, smell) se često koriste sa glagolom 'can':

I can see... (mogu videti) itd.

Ovi glagoli mogu se koristiti u trajnoj formi ali sa drugim značenjem, npr:

This coat feels nice and warm. (ovaj brod je lep i udoban, to je naša percepcija, osećaj kvaliteta broda)

John's feeling much better now. (Džon se oseća mnogo bolje sada, njegovo zdravlje se poboljšava);

She has three dogs and a cat. (ona ima tri psa i mačku, posedovanje);

She's having supper. (ona večera, ona jede);

I can see Anthony in the garden. (vidim Anthony-a u bašti, percepcija);

I'm seeing Anthony later. (susreću Anthony-a kasnije, planiramo se susresti)

to call - zvati

I'm calling

I'm not calling

am I calling?

you're calling

you aren't calling

are you calling?

he, she, it's calling

he, she, it isn't calling

is he, she, it calling?

we're calling

we aren't calling

are we calling?

you're calling you

aren't calling

are you calling?

they're calling you

aren't calling

are they calling?

Present Perfect Simple Tense (složeno sadašnje vreme)

pomoćni glagol "to have" + past particip glavnog glagola

Složenim sadašnjim vremenom se izražava povezanost između prošlosti i sadašnjosti, tačno vreme dešavanja radnje nije naznačeno, što znači da smo više zainteresirani za rezultat radnje nego za samu radnju. Kada bi smo rekli kada se radnja odvija morali bismo upotrebiti prošlo vreme (past simple tense).

Složeno sadašnje vreme se koristi:

- da se opiše radnja ili stanje koje je počelo u prošlosti i nastavlja se u sadašnjosti:

This website has been in existence for 5 years, 10 months, and 20 days. (ova stranica postoji već...);

I have lived in Sarajevo since 1970. (živim u Sarajevu od 1970-te, i još uvek živim);

- da se izrazi radnja koja je završena u vremenskom periodu koji još traje:

I have been to Novi Sad this week. (ove nedelje sam putovao u Novi Sad, sedmica još nije završena);

- da se označi radnja koja je završena nekad u prošlosti, ali je rezultat radnje važan:

I have bought a car. (kupio sam auto, važno je da je auto kupljen, nije bitno kada);

uz priloge koji označavaju neprekidan razmak vremena: ever, never, yet, already, since, for:

Have you ever been to Serbia? (jeste li ikada bili u Srbiji?);

- da se izrazi radnja koja se upravo dogodila (uz priloge "just" ili "just now"):

The guests have just entered the hall. (gosti su upravo ušli u dvoranu)

Amerikanci ne koriste složeno sadašnje vreme toliko kao Britanci. Amerikanci češće upotrebljavaju prošlo vreme umesto složenog sadašnjeg vremena. Amerikanac bi rekao:

"Did you have lunch?", dok bi Britanac rekao: "Have you had lunch?".

to call - zvati

I have called (ja sam zvao)	I haven't called	have I called?
you have called	you haven't called	have you called?
he, she, it has called	he, she, it hasn't called	have he, she, it called?
we have called	we haven't called	have we called?
you have called	you haven't called	have you called?
they have called	they haven't called	have they called?

Present Perfect Continuous Tense (nesvršeni perfekt)

prezent perfekt glagola "to be" (have/has been) + prezent particip glavnog glagola

I have been playing

You have been working

Upitni oblik se pravi konverzijom: Have I been playing?

Odrični oblik se pravi dodavanjem reči "not": I have not been playing.

Kada pišemo present continuous, često se upotrebljavaju skraćenice:

I have been - I've been itd.

Present Perfect Continuous Tense koristimo:

- da izrazimo radnju koja je nedavno ili upravo završila. I obično imamo sada imamo neku posledicu:

I'm tired because I've been running. (umoran sam (sada) jer sam trčao)

Why is the grass wet? Has it been raining? (zašto je trava vlažna (sada)? je li padala kiša?)

You don't understand because you haven't been listening. (ne razumete (sada), jer niste slušali).

- da izrazimo radnju koja je počela u prošlosti i nastavlja se u sadašnjosti, u ovom slučaju često se koriste for i since:

I've been reading for two hours. (čitam već dva sata, i još uvijek čitam)

How long have you been learning English? (koliko dugo učiš engleski? a još ga učiš)

We have not been smoking. (nismo pušili, a ni sada ne pušimo).

Kako je ranije napomenuto uz present perfect continuous često koristimo "for" i "since".

For koristimo kada pričamo o razdoblju vremena: 5 minuta, 7 sedmica, 20 godina.

Ako to razdoblje seže do sadašnjeg trenutka upotrebljavamo uz for perfekt, a ako je to razdoblje završeno moramo upotrebiti past simple (preterit).

Tara hasn't been feeling well for two weeks. (Tara se ne oseća dobro već dve sedmice)

ali

Tara didn't feel well for two weeks, and now she feels well. (Tara se nije dobro osećala već dve sedmice, a sada se oseća dobro).

Since koristimo kada znamo od koje vremenske tačke se odvija radnja: u 9 sati, 7. januara, u

petak.

I've been watching TV since 7pm. (gledam TV od 7 sati posle podne)

Tara hasn't been visiting us since March. (Tara nas nije posetila od Marta)

For se može koristiti u svim vremenima, since se obično koristi samo sa perfect vremenima.

to call - zvati

I have been calling

I have not been calling

have I been calling?

you have been calling

you have not been calling

have you been calling?

he, she, it has been calling

he, she, it has not been calling

has he, she, it been calling?

we have been calling

we have not been calling

have we been calling?

you have been calling

you have not been calling

have you been calling?

they have been calling

they have not been calling

have they been calling?

Past Simple Tense (prošlo svršeno vreme)

Da bi napravili prošlo svršeno vreme koristimo infinitiv i prošli oblik (preterit) glagola.

-	infinitiv	preterit	past particip	-
pravilni glagoli	work explode like	worked exploded liked	worked exploded liked	Prošli oblik svih glagola završava na -ed.
nepravilni glagoli	go see sing	went saw sang	gone seen sung	Prošli oblik nepravilnih glagola se ne gradi po nekom pravilu i uči se napamet.
			Past particip nam nije potreban pri građenju prošlog vremena.	

Tvorba prošlog svršenog vremena:

a) potvrдна rečenica:

subjekat + glavni glagol u prošlom obliku (preteritu)

I lived in that house when I was young. (ţiveo sam u toj kući kada sam bio mlad)

She played basketball last week. (ona je igrala košarku prošle sedmice)

b) odrična rečenica:

subjekat + preterit od "do" + not + infinitiv glavnog glagola

He didn't like the movie. (nije mu se dopao film)

Mary did not go to work last Monday. (Mary nije otišla na posao prošlog ponedeljka)

c) upitna rečenica:

preterit od "do"+ subjekat + infinitiv glavnog glagola

Did you play tennis last week. (je si li igrao tenis prošle sedmice)

Did he watch TV last night. (je li gledao TV prošle sedmice)

Glagol did (preterit od "do") u svim licima ima isti oblik.

I did not go to London. (nisam bio u Londonu)

You did not go to London.

He did not go to London. itd.

Glagol be nema u svim licima isti oblik, upitnu rečenicu pravimo zamenom subjekta i glagola.

I, he, she, it was here. - Was I, he, she, it here?

You were here. - were you here?

Ako glagol završava na suglasnik ispred kojeg stoji kratak naglašen vokal, krajnji samoglasnik se udvostručava:

plan - planned

skip – skipped

Krajnje "l" se uvek udvostručava:

level - levelled

call – called

Ako glagol završava na "-y" ispred kojeg se nalazi suglasnik, taj se "y" mijenja u "i":

worry - worried

cry – cried

Prosto prošlo vreme koristimo:

- da se izrazi radnja koja se desila u prošlosti i potpuno završila pa nema nikakve veze sa sadašnjošću:

I was in Liverpool last year. (bio sam u Liverpoolu prošle godine);

- da se izrazi radnja koja je trajala neko vreme u prošlosti bez ikakve veze sa sadašnjošću:

We went to school when we were children. (išli smo u školu kada smo bili deca);

- kada govorimo o stvarima koje želimo da se dogode ili bi trebalo da se dogode:

It's time they were back. (vreme je da se vrate)

I wish I had a new computer. (voleo bih da imam novi kompjuter)

- u zavisnoj rečenici ako je u glavnoj prosto prošlo vreme (slaganje vremena):

The policeman told me I drove too much. (policajac mi je rekao da sam previše vozio)

Kada kažemo kada ili gde se radnja dogodila, moramo koristiti prosto prošlo vreme, a ne složeno sadašnje vreme (present perfect tense).

to call - zvati

I called	I didn't call	did I call?
you called	you didn't call	did you call?
he, she, it called	he, she, it didn't call	did he, she, it call?
we called	we didn't call	did we call?
you called	you didn't call	did you call?
they called	they didn't call	did they call?

Past Continuous Tense

prošlo vrijeme glagola "to be" + particip prezenta glavnog glagola

She was reading. (ona je čitala)   We were playing. (mi smo igrali)

Odrični oblik se pravi dodavanjem rečice not:

She was not reading - She wasn't reading.

Upitni oblik se pravi inverzijom:

Was she playing?   Were we playing?

Nesvršeni preterit se upotrebljava:

- da se opiše pozadina, odnosno da se pred čitaoca postavi scena priče pisana u prošlom vremenu. Obično priča počinje nesvršenim preteritom, a zatim se nastavlja prošlim vremenom, npr:

"James Bond was driving through town. It was raining. The wind was blowing hard. Nobody was walking in the streets. Suddenly, Bond saw the killer in a telephone box...";

- da se opiše radnja koja je trajala do trenutka kada ju je prekinula neka druga prošla radnja:

I was having a beautiful dream when the alarm clock rang. (divno sam sanjao kada se alarm oglasio);

I was watching TV when you telephoned. (gledao sam TV kada si nazvao)

- da se izrazi promjena mišljenja:

I was going to spend the day at the beach but I've decided to go on an excursion instead. (mislio sam provesti dan na plaži ali sam odlučio otići na ekskurziju)

- za dve radnje koje se dešavaju istovremeno:

The children were playing while their mothers were chatting. (deca su se igrala dok njihove majke čavrljale)

- u zavisnoj rečenici umesto nesvršenog prezenta ako je u glavnoj rečenici preterit:

I knew that he was talking to her about her daughter. (znao sam da se sa njom razgovara o njenoj kćeri).

Kod glagola koji se ne koriste u trajnom obliku upotrebljava se obični preterit.

to call - zvati

I was calling

you were calling.

he, she, it was calling

we were calling

you were calling

they were calling

I was not calling

you were not calling

he, she, it wasn't calling

we weren't calling

you weren't calling

they weren't calling

was I calling?

were you calling?

was he, she, it calling?

were we calling?

were you callingg?

were they calling?

Past Perfect Tense (pluskvamperfekat - davno prošlo vreme)

subjekat + simple past od "to have" + past particip glavnog glagola

U odričnim rečenicama ubacujemo rečicu not između pomoćnog i glavnog glagola, a upitnu rečenicu pravimo zamenom subjekta i pomoćnog glagola.

Past Perfect Tense (pluperfekt) se upotrebljava:

- da bi se izrazila radnja u prošlosti koja se desila prije neke druge radnje u prošlosti, takođe izražava radnju za koje se pretpostavljalo da je trebalo da se dogodi u prošlosti - pre neke druge radnje:

We had left home before he came. (bili smo otišli pre nego što je on došao)

The train left at 9am. We arrived at 9.15am. The train had left when we arrived.

(voz je krenuo u 9 sati. Mi smo stigli u 9 i 15. Voz je bio otišao kada smo mi stigli.)

I was not hungry. I had just eaten. (nisam bio gladan, upravo sam bio jeo)

I didn't know who he was. I had never seen him before. (nisam znao ko je on, nisam ga nikad bio video)

- u zavisnim rečenicama uz after:

He got a headache after he had washed his hair. (dobio je glavobolju nakon što je oprao kosu);

- iza izraza: as if (kao da), if only (kad bi barem), I wish (kamo sreće da), past perfectom se izražava nešto što nije ostvareno u prošlosti:

I wish I had met you before. (kamo sreće da sam te ranije sreo)

If only you had sent me the SMS. (da si mi barem poslala SMS)

He played the basketball as if he had played in NBA. (igrao je košarku kao da je igrao u NBA)

to call - zvati

I had called	I had not called	had I called?
you had called	you had not called	had you called?
he, she, it had called	he, she, it had called	had he, she, it called?
we had called	we had called	had we called?
you had called	you had called	had you called?
they had called	they had called	had they called

Past Perfect Continuous Tense (nesvršeni pluskvamperfekat)

subjekat + simple past od "to have" + past particip od "to be" + present particip gl. glagola

Odrični oblik se pravi ubacivanjem rečice "not", a upitni oblik inverzijom subjekta i glagola "to have".

Past Perfect Continuous upotrebljava se da bi se označila radnja koja je trajala u prošlosti prije neke druge prošle radnje:

Ram started waiting at 9am. I arrived at 11am.

When I arrived, Ram had been waiting for two hours.

John was very tired. he had been running. (John je bio veoma umoran, trčao je cele večeri)

I could smell cigarettes. somebody had been smoking. (osetio sam cigarete, neko je pušio).

Past Perfect Continuous se takođe upotrebljava u indirektnom govoru umesto trajnog oblika prošlog vremena (past continuous tense) u direktnom govoru.

D: Peter said: "Some of my friends have playing cards all night."

(Peter reče: "Neki moji prijatelji su igrali karte cele večeri".)

I: Peter said that some of his friends had been playing cards all night.

to call - zvati

I had been calling	I had not been calling	had I been calling?
you had been calling	you had not been calling	had you been calling?
he, she, it had been calling	he, she, it had not been calling	had he, she, it had been calling?
we had been calling	we had not been calling	had we been calling?
you had been calling	you had not been calling	had you been calling?
they had been calling	they had not been calling	had they been calling?

Future Continuous Tense (buduće trajno vreme)

subjekat + pomoćni g. will + pomoćni g. be + present participle glavnog glagola

Odrični oblik se pravi ubacivanjem rečice not između glagola will i be, a upitni oblik inverzijom subjekta i glagola will.

Trajno buduće vreme označava radnju koja će trajati izvesno vreme u budućnosti.

Kada koristimo buduće trajno vreme, naš slušalac obično zna ili razume u koje vreme se radnja odvija.

I will be playing tennis at 10am tomorrow. (igraću tenis sutra u 10 sati)

We'll be having dinner when film starts. (večeraćemo kada film počne)

Take your umbrella, it will be raining when you return. (uzmi kišobran, padaće kiša kada se budeš vraćao)

to call - zvati

I will be calling

I won't be calling

will I be calling?

you will be calling

you won't be calling

will you be calling?

he, she, it will be calling

he, she, it won't be calling

will he, she, it be calling?

we will be calling

we won't be calling

will we be calling?

you will be calling

you won't be calling

will you be calling?

they will be calling

they won't be calling

will they be calling?

Future Perfect Tense (složeno buduće vreme)

subjekat + pomoćni g. will + pomoćni g. have + past particip glavnog glagola

Predbuduće vreme izražava radnju koja će se desiti pre neke druge radnje u budućnosti:

The train will leave the station at 9am. You will arrive at the station at 9.15am.

When you arrive the rain will have left.

(Voz dolazi u stanicu u 9 sati. Vi stižete u stanicu u 9 i 15. Voz će otići kada vi stignete.)

Ovo vreme takođe izražava i radnju koja će se desiti i završiti do određenog vremena u budućnosti:

They will have left the Parliament by 12 o'clock. (Oni će napustiti parlament do 12 sati.)

to call - zvati

I will have called (budem bio zvao)	I will not have called	will I have called?
you will have called	you will not have called	will you have called?
he, she, it will have called	he, she, it will not have called	will he, she, it have called?
we will have called	we will not have called	will we have called?
you will have called	you will not have called	will you have called?
they will have called	they will not have called	will they have called?

Future Perfect Continuous (prebuduće trajno vreme)

subjekat + pomoćni g. will + pomoćni g. "have" + past particip od "be" + present particip glavnog glagola

Odrične rečenice se prave umetanjem rečice not između will i have, a upitne rečenice inverzijom subjekta i pomoćnog glagola will.

Kada koristimo prebuduće trajno vreme obično sažimamo (contract) subjekat i pomoćni glagol will:

I will - I'll

you will - you'll itd.

Kod odričnih rečenica sažimamo glagol will i rečicu not:

I will not - I won't

you will not - you won't itd.

Prebuduće trajno vreme izražava radnju koja traje određeni period vremena do jedne druge buduće radnje ili oznake budućeg vremena kada ova prva radnja još traje.

Drugim rečima izražava radnju koja će trajati do određenog budućeg vremena ili trenutka u budućnosti, a ne u nekom određenom trenutku u budućnosti:

At 20 o'clock in the evening, I will have been working ten hours. (do 20 sati uveče ja ću imati za sobom već 10 sati rada).

Znači radnja počinje u 10 sati pre podne, traje deset sati, sve do 20 sati uveče kada još traje.

He will be tired when he arrives. He will have been travelling for 24 hours.

(Biće umoran kada stigne. Putovaće već 24 sata.)

to call - zvati

I will have been calling   I will not have been calling   will I have been calling?

you will have been calling   you will not have been calling   will you have been calling?

he, she, it will have been calling   he, she, it will not have been calling   will he, she, it have been calling?

we will have been calling   we will not have been calling   will we have been calling?

you will have been calling   you will not have been calling   will you have been calling?

they will have been calling   they will not have been calling   will they have been calling?

NOUNS (imenice)

Imenice su reči kojima nešto imenujemo. Npr: man (čovjek), town (grad), happiness (sreća), love (ljubav) itd.

Imenice delimo na nekoliko vrsta. One mogu biti:

- opšte imenice (common nouns), služe za imenovanje svih bića ili stvari iste vrste.

boy (dečak), computer (računar), eye (oko) itd;

- vlastite imenice (proper nouns), služe za imenovanje pojedinačnih bića, mesta itd.

Mary, London, Edinburgh, Bosnia, Dreamweaver itd;

- zbirne imenice (collective nouns), služe za označavanje skupa ili mnoštva u jednini.

team (tim), sugar (šećer), flock (jato), army (vojska) itd;

- gradivne imenice (material nouns), služe označavanje stvari ili materija.

lead (olovo), milk (mlijeko), air (zrak), ice (led) itd.

- apstraktne imenice (abstract nouns), označuju nešto nestvarno, neko svojstvo ili stanje.

fear (strah), health (zdravlje), thirst (žed) itd.

Takođe, imenice delimo i na: brojive i nebrojive (Countable and Uncountable nouns).

Množinu grade samo opšte imenice. One obično označavaju nešto što se može brojati, pa ih

zovemo brojnim imenicama:

two girls (dve devojke), three months (tri meseca) itd.

Gradivne i apstraktne imenice, uzete u opštem smislu, se ne mogu brojati. One su nebrojive i ne

mogu se upotrebljavati u množini:

silver (srebro), thirst (žed), air (zrak) itd.

Rod imenica - Gender of Nouns

Množina imenica - Plural of Nouns

Padeži imenica - Cases of Nouns

Gender of Nouns (rod imenica)

Opšte pravilo:

U engleskom jeziku rod imenica nije gramatički već se određuje prema polu, tj. prirodan je. Imena

muških bića muškog su roda (masculine), imena ženskih lica ženskog su roda

(feminine) i imena žutih bića gde rod nije izričito podvučen srednjeg su roda (neuter).

Kod živih bića rod razlikujemo na više načina:

- postoje različiti izrazi za muški i ženski rod:

boy - girl (dečak – devojčica)

father - mother (otac – majka)

brother - sister (brat – sestra)

son - daughter (sin – kći)

uncle - aunt (ujak – tetka)

nephew - niece (nećak – nećaka)

king - queen (kralj – kraljica)

monk - nun (kaluđer – kaluđerica)

horse - mare (konj – kobila)

- dodajemo nastavke

actor - actress

count - countess

duke - duchess

emperor - empress

poet - poetess

prince - princess

- obrazuju se složenice:

man-servant - maid-servant (sluga – sluškinja)

cock-sparrow - hen-sparrow (vrabac – vrabica)

bull-calf - cow-calf (junac – junica)

male-elephant - female-elephant (slon – slonica)

landlord - landlady (gazda – gazdarica)

Mnoge imenice imaju isti oblik i u ženskom i u muškom rodu:

pupil (učenik, učenica)

friend (prijatelj, prijateljica)

teacher (učitelj, učiteljica)

Ponekad da bismo označili rod ovih imenica dodajemo ove reči: gentleman, lady, male, female, man, woman:

lady-teacher (učiteljica)

Od opšteg pravila postoje sledeći izuzeci:

- "horse" i "dog" nisu srednjeg već muškog roda;
- "cat" je ženskog roda;
- "child" može biti sva tri roda;
- imenice: boat, ship, streamer, man-of-war, vessel nisu srednjeg već ženskog roda i označavaju se sa she; ženskog roda su: imena država i zemalja; neki apstraktni pojmovi (misaone imenice) kao: victory, liberty, mercy, grace, virtue; ženskog roda su i nature, earth i moon;
- imenice koje izražavaju jaka osećanja muškog su roda: love, anger, despair, fear; muškog roda su takođe i: sun, death, time; ptice, ribe, insekti su obično srednjeg roda

U basnama životinje su personificirane pa su uvek ženskog ili muškog roda.

Plural of Nouns (množine imenica)

Opšta pravila:

množina imenica obrazuje se dodavanjem nastavka "-s". Ovo se "s" izgovara kao naše "z" izuzev kada dolazi posle tvrdih suglasnika.

Primeri:

book - books (knjiga - knjige)

face - faces (lice - lica)

Imenice koje se zavšavaju na: -s, -ss, -x, -sh, -tch dobijaju nastavak "-es", koji se izgovara iz:

class - classes razred - razredi

bush - bushes grm - grmlje

bench - benches klupa - klupe

Imenice na "o" dobijaju nastavak "-es" ako se "o" nalazi posle suglasnika:

hero - heroes heroj - heroji

potato - potatoes krompir - krompiri

negro - negroes crnac - crnci

Izuzeci od ovog pravila su:

piano - pianos klavir - klaviri

canto - cantos spev - spevovi

octavo - octavos oktava - oktave

Imenice na "o" poslije samoglasnika dobijaju u množini samo nastavak "-e":

cuckoo - cuckoos kukavica - kukavice

Imenice na "y" poslije suglasnika menjaju "y" u "i" i dobijaju nastavak "-es":

country - countries zemlja - zemlje

lady - ladies dama - dame

story - stories priča - priče

ali:

day - days dan - dani

boy - boys dečak - dečaci

toy - toys igračka - igračke

Imenice na "f" i "fe" menjaju "f" u "v" i dobijaju u množini nastavak "-es":

half - halves polovina - polovine

calf - calves tele - telad

knife - knives nož - noževi

wife - wives supruga - supruge

Izuzeci od ovog pravila su:

strife - strifes borba - borbe

fife - fifes svirala - svirale

staff - staffs štab - štabovi

gulf - gulfs struja - struje

Imenice koje završavaju na "-oof", "-ief", "-ff" ne menjaju u "f" i dobijaju nastavak "-s":

roof - roofs krov - krovovi

dwarf - dwarfs patuljak - patuljci

chief - chiefs poglavica - poglavice

cliff - cliffs greben - grebeni

Neke imenice imaju u množini nastavak "-en":

ox - oxen vo - volovi

child - children dete - deca

Neke imenice obrazuju množinu promjenom osnovnog samoglasnika:

man - men čovek - ljudi

woman - women žena - žene

tooth - teeth zub - zubi

Englishman - Englishmen Englez - Englezi

sportsman - sportsmen sportista - sportisti

ali:

Roman - Romans Rimljanin - Rimljani

Norman - Normans Norman - Normani

German - Germans Namac - Nemci

Neke imenice imaju dva oblika u množini sa različitim značenjem:

brother

cloth

Latinske imenice na "-us" i "-um" te grčke na "-on" i "-is" imaju u množini obično svoj latinski odnosno grčki nastavak:

radius - radii (poluprečnik, poluprečnici)

oasis - oases (oaza, oaze)

Složenice obrazuju množinu tako da se nastavak za množinu doda glavnoj reči od koje je složenica sastavljena, tj. od reči koja nosi smisao. Ako je složenica sastavljena bez imenica, onda nastavak za množinu dobija poslednja reč:

looker-on - lookers-on (gledalac, gledaoci)

pick-pocket - pick-pockets (džeparoš, džeparoši)

forget-me-not - forget-me-nots (nezaboravak (cveće), nezaboravci)

Neke složenice dobijaju obeležje množine uz oba dela reči:

manservant - menservants (sluga, sluge)

Neke se imenice upotrebljavaju samo u jednini:

advice (savet)

furniture (nameštaj)

information (obaveštenje)

progress (napredak)

Ako je potrebno izraziti množinu, onda se upotrebi neka reč u množini:

two pieces of furniture (dva komada nameštaja)

Neke su imenice po svom obliku u jednini, a imaju značenje množine:

people (ljudi)

mankind (čovečanstvo)

cattle (stoka)

Imenica "news" (vest) i "means" (sredstvo) imaju oblik množini ali su u jednini:

what is the news (kakve su vesti)

by the means (na ovaj način)

Mnoge imenice se upotrebljavaju samo u množini:

cards (karte)

contents (sadržina)

politics (politika)

mathematics (matematika)

Neke imenice imaju u množini drugačije značenje nego u jednini:

arm (ruka) arms (ruke, oružje)

letter (slovo) letters (književnost)

compass (kompas) compasses (šestar)

CASES (padeži)

U engleskom jeziku mogu se izraziti svih sedam padeža kao i u našem jeziku:

Primer:

Jednina:

1. pad. A teacher had a book. (neki učitelj je imao knjigu)
2. pad. The book of the teacher was big. (knjiga tog učitelja bila je velika)
3. pad. We went to the teacher. (otišli smo učitelju)
4. pad. And we asked the teacher. (i zapitali smo učitelja)
5. pad. Teacher, is your book big? (učitelju, je li vaša knjiga velika?)
6. pad. After our conversation with the teacher. (poslije našeg razgovora sa učiteljem)
7. pad. We know more about the teacher. (znamo više o učitelju)

Množina:

1. pad. Some teachers had books. (neki učitelji imali su knjige)
  2. pad. The books of the teachers were big. (knjige tih učitelja su bile velike)
- The teacher's books are always big. (knjige učitelja su uvijek velike)

3. pad. We went to the teachers. (otišli smo učiteljima)
4. pad. And we asked the teachers. (i zapitali smo učitelje)
5. pad. Teachers, are your books big. (učitelji, jesu li vaše knjige velike)
6. pad. After the conversation with the teachers. (poslije razgovora sa učiteljima)
7. pad. We know more about the teachers. (znamo više o učiteljima)

Prema tome, padeži se određuju prema mestu u rečenici (prvi i četvrti), pomoću predloga (drugi padež pomoću predloga "of" ili nastavkom kad imamo prisvojni genitiv, treći padež pomoću predloga "to", šesti pomoću predloga "with", sedmi padež pomoći predloga "about"). Peti padež izražava se imenicom bez člana.

Drugi padež - Genitive

U engleskom jeziku drugi padež se može izraziti na više načina:

- Normanskim genitivom (Norman genitive) koji se obrazuje pomoću prijedloga "of":

the book of the teacher (učiteljeva knjiga).

- Saksonskim genitivom (Saxon genitive), koji se još zove "prisvojni genitiv"

(Possessive case). Ovaj padež se obrazuje tako da se imenici doda nastavak '-s.

teacher's book (učiteljeva knjiga).

Saksonski genitiv se obrazuje nastavkom '-s na imenicu koji se izgovara "z" iza zvučnih suglasnika i samoglasnika, a "s" iza bezvučnih suglasnika.

U jednini se dodaje '-s

teacher's book (učiteljeva knjiga)

Peter's toy (Peterova igračka)

boy's eyes (dečakove oči)

Ako se osobna imenica završava na -s, onda dodajemo samo apostrof, a nastavak se izgovara kao "z":

Burn's works (Burnsova dela)

Ako se imenica završava na -s ili -ce kao i ispred reči "sake", dodaje se samo apostrof:

for goodness' sake (za Božju volju)

for conscience' sake (radi smirenja savesti).

Osobne imenice mogu se završavati na -s, pa da ipak dobijaju nastavak '-s:

St. James's Square (trg Sv. Džejmsa)

for Doris's sake (radi Doris)

my boss's sister (sestra mog gazde).

Složenice dobijaju nastavak -'s na kraju:

after my mother-in-law's leaving (posle odlaska moje tašte).

U množini koja se završava na -s dodaje se samo apostrof:

my brothers' wives (žene moje braće).

Ako se imenica ne završava na -s u množini, onda ona ima nastavak -'s:

the children's toys (dečije igračke)

the mice's legs (mišije noge)

ADJECTIVES (pridevi)

Pridevi opisuju imenicu uz koju stoje u rečenici. U engleskom jeziku oni nemaju rod, broj i slaganje sa padežima, tačnije nepromenljivi su.

Za prideve se kaže da su "neprijatelji" imenica iz razloga što neke imenice možemo da upotrebimo bez prideva. Na primer, umesto da kažemo „velika, impresivna kuća“ (2 prideva+1 imenica), možemo jednostavno reći „vila“ (1 imenica).

Posebnu pažnju treba obratiti na vlastite prideve koji se izvode iz vlastitih imenica. U srpskom jeziku takvu vrstu prideva pišemo malim slovima (npr. ruska tehnika, francuska poezija), dok se u engleskom oni pišu velikim slovom.

Possessive Adjectives (prisvojni pridevi)

Prisvojni pridevi određuju imenice (my sister, his book, their house). Prisvojni pridevi imaju sledeće oblike:

Lična zamenica

- I – ja
- **you** – ti
- **he** – on
- **she** – ona
- **it** – ono
- **we** – mi
- **you** – vi
- **they** – oni

Prisvojni pridev

- **my** – moj
- **your** – tvoj
- **his** – njegov
- **her** – njen
- **its** – njegovo
- **our** – naše
- **your** – vaše
- **their** – njihovo

Comparisons of Adjectives (poređenje prideva)

Kod **jednosložnih** i nekih **dvosložnih** prideva **komparativ** se gradi dodavanjem sufiksa **-er**, a superlativ dodatkom sufiksa **-est**:

- **old – older – oldest** (star, stariji, najstariji)
- **smart – smarter – smartest** (pаметan, pametniji, najpametniji)

Pridevi koji se završavaju na **-y** ispred kojeg se nalazi suglasnik, menjaju **-y** u **-i**:

- **friendly – friendlier – friendliest** (ljubazan, ljubazniji, najljubazniji)

Jednosložni pridevi sa kratkim samoglasnikom **udvajaju** poslednji suglasnik u poređenju:

- **big – bigger – biggest** (velik, veći, najveći)
- **thin – thinner – thinnest** (mršav, mršaviji, najmršaviji)

Višesložni pridevi se porede na sledeći način: **komparativ** se gradi dodatkom priloga **more** a superlativ dodatkom priloga **most**:

- **beautiful – more beautiful – most beautiful** (lep, lepši, najlepši)
- **popular – more popular – most popular** (popularan, popularniji, najpopularniji)

Ovakvo poređenje se još naziva i složeno poređenje. U okviru složenog poređenja možemo razlikovati pozitivno i negativno poređenje.

Pozitivno poređenje govori o tome da jedan subjekat u većoj meri sadrži navedenu osobinu:

- She is **more** intelligent than her sister. (Ona je inteligentnija od njene sestre.)

Negativno poređenje govori o tome da jedan subjekat u manjoj meri sadrži navedenu osobinu:

- Belgrade is a **less** dangerous place than New York. (Beograd je manje opasno mesto od Njujorka.)

Razliku između dva subjekta možemo iskazati i sa **different from**:

- Belgrade is **different from** New York. (Beograd je drugačiji od Njujorka.)

Poređenje po jednakosti znači da dva subjekta u istoj meri poseduju neku osobinu. U tu svrhu koristimo **as ... as**:

- Mary is **as beautiful as** her sister. (Meri je lepa kao njena sestra.)
- He is **as smart as** I am. (On je pametan kao ja.)

Neki pridevi se porede nepravilno:

- **good – better – best** (dobar, bolji, najbolji)
  - **bad – worse – worst** (loš, gori, najgori)
  - **little – less – least** (malo, manje, najmanje)
  - **much – more – most** (mnogo, više, najviše)
  - **many – more – most** (mnogo, više, najviše)
-

PREPOSITIONS (predlozi)

Predlozi opisuju vezu između reči u rečenici. Kada bi predlog stajao samostalno, njegovo značenje bi bilo teško odrediti rečima. Predlozi se gotovo uvek koriste u kombinaciji sa drugim rečima.

Kao predlog za mesto, **at** služi da odredi mesto **gde se nešto dešava**:

- **at** the football match (na fudbalskoj utakmici)
- **at** school (u školi)
- **at** the party (na zabavi)
- **at** work (na poslu)
- **at** university (na univerzitetu)
- **at** the station (na stanici)
- **at** Jane's (house) (kod Džejn)
- **at** the doctor's (kod doktora)
- **at** the door (na vratima)

Zapamtite:

- **at** the traffic lights (na semaforu)
- **at** the desk (za stolom)
- **at** the top (na vrhu)
- **at** the bottom (na dnu)

Kao predlog za mesto, **in** se koristi za **gradove i države**:

- **in** London (u Londonu)
- **in** France (u Francuskoj)

Zapamtite da se kaže:

- **in** the world (na svetu)
- **in** a picture (na slici)
- **in** a street (na ulici)

Razlika u upotrebi **at** i **in** za mesto je u tome što **in** insistira na unutrašnjosti zgrade, a **at** može značiti unutra, neposredno ispred, neposredno iza...

- I'll meet you **at** the theatre. (Naći ćemo se u pozorištu / kod pozorišta)
- I'll meet you **in** the theatre. (Naći ćemo se u pozorištu – u unutrašnjosti zgrade)

Kada se koristi za mesto **on** znači **na**:

- **on** the chair (na stolici)
- **on** the roof (na krovu)
- **on** the floor (na pod)
- **on** the wall (na zidu)

Predlog **to** se koristi da označi pravac kretanja. Koristi se uz **glagole kretanja**:

- go **to** work (ići na posao)
- run **to** the office (trčati do kancelarije)
- swim **to** the boat (plivati do čamca)

Ako imenici **home** prethodi glagol kretanja, ispred nje se **ne koristi** predlog:

- I'm tired. I'm going **home**. (Umoran sam, idem kući.)
- Did you walk **home**? (Da li si hodao do kuće.)

Ako imenici **home** prethode **be, stay, do something**, ispred nje dolazi **at**:

- I'm staying **at** home this evening. (Ostajem kod kuće ove večeri.)
- When I am **at** home, I usually watch TV. (Kada sam kod kuće, obično gledam TV.)
- I like working **at** home. (Volim da radim kod kuće.)

Kada idemo **od jednog do drugog mesta** koristimo **from ... to**:

- We travel **from** Novi Sad **to** Budapest. (Mi putujemo od Novog Sada do Budimpešte.)

Kada se govori o **prevoznom sredstvu** koristi se predlog **by**:

- **by** bus (autobusom)
- **by** car (autom)
- **by** plane (avionom)

Ali se kaže:

- **on** foot (peške)
-

ADVERBS (prilozi)

Prilozi su reči koje bliže određuju glagole, prideve i druge priloge, tj. oni objašnjavaju kako se nešto radi, odnosno na koji način se obavlja neka radnja.

Postoje razne vrste priloga. Naime, najveći broj priloga se gradi tako što se na osnovu prideva doda nastavak – **ly**:

- quick + **ly** = **quickly** (brzo)
- slow + **ly** = **slowly** (sporo)
- clear + **ly** = **clearly** (jasno)
- kind + **ly** = **kindly** (ljubazno)
- careful + **ly** = **carefully** (pažljivo)
- beautiful + **ly** = **beautifully** (lepo)

Pridevi koji se završavaju na –**y**, menjaju –**y** u –**i**:

- easy + **ly** = **easily** (lako)
- happy + **ly** = **happily** (srećno)
- angry + **ly** = **angrily** (ljuto)

Pridevi koji završavaju na –**le**, gube krajnje –**e**, i dodaje im se samo –**y**:

- gentle + **ly** = **gently** (nežno)
- comfortable + **ly** = **comfortably** (udobno)

Neki prilozi imaju **potpuno isti oblik** kao pridevi. Takvi su sledeći prilozi:

- **fast** (brzo), **hard** (teško), **late** (kasno), **early** (rano)

Prilog koji odgovara pridevu **good** (dobar) je nepravilan i glasi **well**.

Primeri:

- She sang **beautifully** last night. (Ona je sinoć lepo pevala.)
- He speaks English **well**. (On dobro govori engleski.)

- They ran **quickly**. (Oni su brzo trčali.)
- Please, talk **slowly**. (Molim vas, govorite sporo.)
- He always drives very **fast**. (On uvek vozi veoma brzo.)

Postoje **četiri vrste priloga** i to su: **za vreme, za mesto, način i stepen**:

- Primeri priloga za vreme: **usually** (obično), **often** (često), **tomorrow** (sutra), **forever** (zauvek), **never** (nikad), **afterwards** (posle)...
- Primeri priloga za stepen: **too** (previše), **greatly** (uveliko), **enough** (dovoljno), **exactly** (tačno)...
- Primeri priloga za mesto: **firstly** (kao prvo), **away** (dalje), **down** (dole), **around** (oko), **everywhere** (svuda)...
- Primeri priloga za način: **as** (poput), **well** (dobro), **quickly** (brzo), **however** (međutim), **particularly** (posebno)...

Prilozi nemaju modifikatore. Samo nekoliko imaju poredenje koje se vrši isto kao i kod prideva:

- **soon – sooner – soonest**
- **long – longer – longest**
- **fast – faster – fastest**

Sledeći prilozi imaju nepravilno poredenje:

- **well – better – best**
- **badly – worse – worst**
- **little – less – least**
- **much – more – most**
- **far – farther – farthest**
- **forth – further – furthest**

PRONOUNS (zamenice)

Zamenice su vrsta reči koje se koriste umesto imenice.

- Maria loves this film. **She** has watched **it** several times and **she** is still not bored.

Zamenice su neophodne u rečenici, međutim moguće je da se nikad ne koriste u rečenici. Mnoge rečenice bi zvučale čudno bez zamenica:

- Clarisa is creating Clarisa's best work and Clarisa is thinking what Clarisa needs to do in the future.
- Clarisa is creating **her** best work and **she** is thinking what **she** needs to do in the future.

Upotrebu zamenica treba izbegavati u slučajevima kad značenje rečenice može biti nejasno:

- Ornaments on tables make **it** look nice. (Ne znamo na šta se **it** odnosi.)
- The boys made frames. The girls decorated them. **They** had fun. (Ne znamo na koga se **they** odnosi.)

Subject Pronouns (subjekatske zamenice)

Subjekatske zamenice imaju funkciju subjekta, odnosno vršioca radnje u rečenici:

- **I** (ja) – **I** know John. (Ja znam Džona.)
- **you** (ti) – **You** know John. (Ti znaš Džona.)
- **he** (on) – **He** knows John. (On zna Džona.)
- **she** (ona) – **She** knows John. (Ona zna Džona.)
- **it** (ono) – **It** knows John. (Ono zna Džona.)
- **we** (mi) – **We** know John. (Mi znamo Džona.)
- **you** (vi) – **You** know John. (Vi znate Džona.)
- **they** (oni, one, ona) – **They** know John. (Oni znaju Džona.)

Object pronouns (objekatske zamenice)

Lične zamenice imaju i **objekatski padež**, i on se upotrebljava kada zamenice imaju funkciju objekta u rečenici:

- **me** (mene) – John knows **me**. (Džon zna mene.)
- **you** (tebe) – John knows **you**. (Džon zna tebe.)
- **him** (njega) – John knows **him**. (Džon zna njega.)
- **her** (nju) – John knows **her**. (Džon zna nju.)
- **it** (to) – John knows **it**. (Džon zna to.)
- **us** (nas) – John knows **us**. (Džon zna nas.)
- **you** (vas) – John knows **you**. (Džon zna vas.)
- **them** (njih) – John knows **them**. (Džon zna njih.)

Primeri:

- I see **him** every morning. (Viđam ga svako jutro.)
- My friend often invites **me** to lunch. (Priateljica me često poziva na ručak.)
- Her parents will send **her** to London. (Njeni roditelji će je poslati u London.)
- Michael sometimes gives **her** this book to read. (Majkl joj ponekad daje da čita ovu knjigu.)
- Jane shows **me** her new bicycle every day. (Džejn mi pokazuje svoj novi bicikl svakog dana.)
- We are waiting for **them**. (Mi ih čekamo.)
- She lives with **him**. (Ona živi sa njim.)

- He receives a letter from **her** on Mondays. (On ponedjeljkom dobija pismo od nje.)
- We always speak about **him**. (Mi uvek govorimo o njemu.)

Reflexive pronouns (povratne zamenice)

Povratna zamenica u srpskom jeziku se izražava pomoću: **sebe** ili **se** i koristi se da se izrazi nešto što je neko sam učinio, bez ičije pomoći, uticaja ili krivice, kao i kod povratnih glagola. Na primer: Ja sam se posekao (Ja sam sebe posekao). U engleskom jeziku, one po licima glase:

Jednina (singular)

- **myself**
- **yourself**
- **himself**
- **herself**
- **itself**

Množina (plural)

- **ourselves**
- **yourselves**
- **themselves**

Primeri:

- The little girl dressed **herself**. (Devojčica se sama obukla.)
- Do it **yourself**. (Uradite to sami.)
- He's looking at **himself** in the mirror. (On se gleda u ogledalu.)
- He cut **himself** with a knife. (Posekao se nožem.)
- Please, help **yourselves**. (Poslužite se, molim vas.)
- Leyla had a nice time in London. She enjoyed **herself**. (Lejla se lepo provela u Londonu. Uživala je.)

Povratnu zamenicu koristimo i uz predlog **by** u značenju **alone** (sam):

- She went on holiday **by herself**. (Ona je sama išla na odmor.)
- I made it **by myself**. (Ja sam to sama napravila.)

Possessive pronouns (prisvojne zamenice)

Prisvojni pridevi se upotrebljavaju uz imenice, dok se prisvojne zamenice upotrebljavaju samostalno.

Prisvojni pridevi:

Jednina (singular)

- **my** (moj)
- **your** (tvoj)

- **his, her, its** (njegov, njen, njegovo)

Množina (plural)

- **our** (naš)
- **your** (vaš)
- **their** (njihov)

Prisvojne zamenice:

Jednina (singular)

- **mine** (moj)
- **yours** (tvoj)
- **his, hers, its** (njegov, njen, njegovo)

Množina (plural)

- **ours** (naš)
- **yours** (vaš)
- **theirs** (njihov)

Prisvojni pridevi i prisvojne zamenice se na srpski jezik prevode isto, ali im je upotreba u engeskom jeziku različita:

- Is this **your** book? (pridev) (Da li je ovo tvoja knjiga?)
  - Is this book **yours**? (zamenica) (Da li je ova knjiga tvoja?)
  - This car is **hers**. (zamenica) (Ovaj auto je njen.)
  - **Her** car is red. (pridev) (Njen auto je crven.)
  - **Your** coat is black and **mine** is green. (**your** – pridev, **mine** – zamenica) (Tvoj kaput je crn, a moj je zelen.)
  - **Their** car is old, and **ours** is new. (**their** – pridev, **ours** – zamenica) (Njihov auto je star, a naš je nov.)
  - Whose coat is that? It's **mine**. (Čiji je ono kaput? Moj je.)
  - Whose shoes are these? They're **hers**. (Čije su ove cipele? Njene su.)
  - Whose car is this? It's **theirs**. (Čiji je ovo auto? Njihov je.)
  - Whose balls are those? They're **ours**. (Čije su one lopte? Naše su.)
-

CONJUNCTIONS (veznici)

Uloga veznika je da povezuju reči u rečenicama. U engleskom jeziku razlikujemo tri vrste veznika:

- Nezavisni ili koordinativni veznici (eng. coordinating conjunctions)
- Odnosni ili korelativni veznici (eng. correlative conjunctions)
- Zavisni veznici ili subjunktori (eng. subordinate conjunctions)

Nezavisni veznici

Nezavisni veznici povezuju različite jezičke jedinice, odnosno reči, skupove reči i rečenice. Najčešće korišćeni veznici u engleskom jeziku su: **and, but, or, nor, for, so, yet**

- He works **and** he plays a piano every day.
- Ann is very pretty, **but** she is too shy.
- You can study hard for this exam **or** you can fail.
- I don't see how. **Nor** do I.
- He is the best student in his class, **for** he has good grades.
- You have learned for the exam, **so** you will certainly pass.
- John plays basketball well, **yet** his favorite sport is badminton.

Odnosni veznici

Odnosni veznici nazivaju se još i korelativni. U engleskom jeziku koriste se kako bi se izrazili recipročni odnosi među rečima, skupovima reči ili rečenicama. **Javljaju se u šest različitih parova:**

1. not only...but (also)

Not only did he donate a large amount of money to the school, **but** he **also** bought them new computers.

2. both...and

Both the parent **and** the child agreed to never argue again.

3. whether...or

It will happen, **whether** you like it **or** not.

4. either...or

I want to buy **either** a new desktop computer **or** a laptop.

5. just as...so

Just as Europeans love soccer, **so** do the Americans love baseball.

6. neither...nor (ponekad neither...or)

The water in the shower was **neither** hot **nor** cold.

Zavisni veznici

Uloga zavisnih veznika u engleskom jeziku je da povežu zavisnu rečenicu sa glavnom:

- **Olivia will come home as soon as she finishes the assignment.**
- **I want to go wherever you want to go.**

U zavisnosti od rečenice, zavisni veznici izražavaju različita stanja i odnose:

- **vreme:** after, before, since, until, as long as
- **mesto:** where, wherever, in the same place as
- **način:** as though, as if
- **namera:** so that, in order that
- **ishod:** so, so that
- **uzrok i posledica:** when, why, because

Neki zavisni veznici u engleskom jeziku mogu nastati iz drugih vrsta reči:

- **like** – zavisni veznik i predlog
- **since** – vremenski i uzročni zavisni veznik, ali i predlog i prilog

Priložni veznici

Pored navedene tri vrste veznika, postoje još jedni, **priložni veznici**. U engleskom jeziku oni su definisani kao “**conjunctive adverbs**“. Njihova uloga je da povezuju proste rečenice u složene.

Neki od najčešće korišćenih su: **however, furthermore, therefore, likewise...**

- Arrange your hours **however** you like.
- She was late for work today, **furthermore** she forgot to lock her front door.
- I think, **therefore** I am.
- The husband should give to his wife her conjugal rights, and **likewise** the wife to her husband.

INTERJECTIONS (uzvici)

U gramatici, uzvici su reči koje se koriste za izražavanje emocija ili osećanja govornika. Često se predstavljaju jednom rečju ili frazom sa znakom uzvika na kraju.

Uzvici se prema upotrebi dele na:

- **Uzvici veselja:** eigh! hey! io! yeah!
- **Uzvici tuge:** oh! ah! hoo! alas! alack! lackaday! welladay! ili welaway!
- **Uzvici čuđenja:** heigh! ha! strange! indeed!
- **Uzvici pohvale:** well-done! good! bravo!
- **Uzvici iznenađenja:** whew! hoity-toity! hoida! zounds! what!
- **Uzvici straha ili boli:** oh! ooh! ah! eh! O dear! Oh, no!
- **Uzvici prezira:** fudge! pugh! poh! pshaw! pish! tush! tut! humph! fine!
- **Uzvici nesklonosti:** Of aversion; foh! faugh! fie! fy! foy!
- **Uzvici teranja:** out! off! shoo! whew! begone! avaunt! aroynt!
- **Uzvici dozivanja:** ho! soho! what-ho! hollo! holla! hallo! halloo! hoy! ahoy! hey!

- **Uzvici zanosa:** ah! aha! huzza! hey! heyday! hurrah!
- **Uzvici smejanja:** ha, ha, ha; he, he, he; te-hee, te-hee.
- **Uzvici pozdrava:** welcome! hail! all-hail!
- **Uzvici na skretanje pažnje:** ho! lo! la! law! look! see! behold! hark!
- **Uzvici za poziv na ćutnju:** hush! hist! whist! 'st! aw! mum! shhh! zip it!
- **Uzvici grozote:** oh! ha! hah! what!
- **Uzvici dosade:** heigh-ho! heigh-ho-hum!
- **Uzvici stopiranja:** hold! soft! avast! whoh! halt!
- **Uzvici otpozdravljanja:** farewell! adieu! good-bye! good-day! see ya!
- **Uzvici otkrića:** oho! ahah! ay-ay!
- **Upitni uzvici:** eh? ha? hey? no?